

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2008 M. LIEPOS 2 D.
ĮSAKYMO NR. D1-360 „DĖL CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR PREPARATŲ APSKAITOS
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2020 m. birželio 23 d. Nr. D1-372
Vilnius

1. Pakeičiu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymą Nr. D1-360 „Dėl Cheminių medžiagų ir preparatų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir išdėstau jį nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ APSKAITOS TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo 12 straipsniu:

1. T v i r t i n u Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos kontroliuoti šio įsakymo 1 punktu patvirtinto Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos tvarkos aprašo vykdymą.“

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministerijos
2020 m. balandžio 21 d. raštu
Nr. (1.1.5-411)10-2894

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-360
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2020 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. D1-372)

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato cheminių medžiagų – atskirų ir cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje esančių – ir cheminių mišinių apskaitos tvarkymo reikalavimus fiziniams ar juridiniams asmenims (gamintojams, importuotojams, tolesniems naudotojams, įskaitant cheminių mišinių ruošėjus, ir platintojams, tiekiantiems rinkai ir naudojantiems chemines medžiagas ar cheminius mišinius), kurie, vykdydami su cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymu susijusią ūkinę veiklą, iš jos gauna pajamų.

2. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaita – veiksmai, susiję su duomenų ir informacijos apie fizinio ar juridinio asmens įsigytų, pagamintų, importuotų, patiektų rinkai, sunaudotų, eksportuotų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių kiekį surinkimu, apibendrinimu (raštu ar elektroniniu būdu) ir informacijos apie fizines, chemines, toksikologines ir ekotoksikologines savybes, saugos duomenų lapų ar kitos tiekėjo gavėjui pateiktos informacijos, nurodytos Tvarkos aprašo priede, rinkimu, kaupimu ir saugojimu.

3. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos tikslas – surinkti ir saugoti apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius duomenis ir informaciją, kurios pagrindu būtų galima vykdyti fiziniams ar juridiniams asmenims nustatytas prievoles ir įpareigojimus, informacijos teikimą Lietuvos ir Europos Sąjungos institucijoms; tinkamai klasifikuoti, ženklinti ir pakuoti chemines medžiagas ir cheminius mišinius, rengti jų saugos duomenų lapus, numatyti ir taikyti saugos ir rizikos mažinimo priemones.

4. Tvarkos apraše nustatyti reikalavimai privalomi fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie gamina, tiekia rinkai (įskaitant importą), eksportuoja chemines medžiagas ir cheminius mišinius ir (ar) naudoja (įskaitant cheminių mišinių ruošimą) chemines medžiagas ar cheminius mišinius pramoninėje, profesinėje, žemės ūkio, paslaugų teikimo ar kitoje ūkinėje veikloje.

5. Tvarkos apraše nustatyti reikalavimai privalomi fiziniams ar juridiniams asmenims, gaminantiems ar importuojantiems gaminius, jeigu:

5.1. cheminės medžiagos kiekis pagamintuose ar importuotuose gaminiuose viršija vieną toną per kalendorinius metus vienam gamintojui ar importuotojui ir numatoma, kad cheminė medžiaga išsiskirs įprastinėmis arba pagrįstai numanomomis naudojimo sąlygomis;

5.2. pagamintų ar importuotų gaminių sudėtyje esančios cheminės medžiagos, įrašytos į Kandidatinį autorizuotinių cheminių medžiagų sąrašą, sudarytą pagal 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių

medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006) 59 straipsnio 1 dalį, kiekis per kalendorinius metus sudaro daugiau kaip vieną toną vienam gamintojui ar importuotojui ir šitos cheminės medžiagos koncentracija gaminyje viršija 0,1 % masės (masės %).

6. Tvarkos aprašas netaikomas Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje nurodytoms veikloms.

7. Tvarkos aprašo 12 ir 13 punktuose ir 9 punkto dalyje „kitą Tvarkos aprašo priede nurodytą informaciją“ pateikti reikalavimai netaikomi:

7.1. augalų apsaugos produktų apskaitai;

7.2. tręšiamųjų produktų apskaitai;

7.3. biocidinių produktų apskaitai;

7.4. neišsiskiriančių tarpinių cheminių medžiagų apskaitai;

7.5. apskaitai cheminių medžiagų ir cheminių mišinių, kuriems privaloma muitinės kontrolė, jei jie nebuvo apdoroti ar perdirbti, ir kurie laikinai sandėliuojami ar saugomi laisvojoje zonoje arba laisvuosiuose sandėliuose, ketinant juos reeksportuoti, arba vežami tranzitu;

7.6. tiekiamų vamzdynais naftos produktų ir gamtinių dujų ar jų mišinių apskaitai;

7.7. apskaitai tiekiamų rinkai cheminių medžiagų ar cheminių mišinių, kurių cheminė sudėtis, ženklinimo etiketė ir pakuotė nekeičiama, išskyrus chemines medžiagas ar cheminius mišinius, kurie įsigyti iš kitos (-ų) valstybės (-ių);

7.8. pagalbinuose gamybos procesuose ar asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija, tenkinti naudojamų galutiniam vartotojui skirtų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitai;

7.9. fiziniams ar juridiniams asmenims:

7.9.1. užsiimantiems vartotojams skirtų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių mažmenine prekyba, kai jie patys nėra importuotojai;

7.9.2. užsiimantiems žemės ūkio veikla, išskyrus atvejus, kai jie patys yra cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tiekėjai rinkai;

7.9.3. vykdančioms mokslinius ar technologinius tyrimus, laboratorinius tyrimus, išskyrus atvejus, kai laboratoriniai tyrimai tiesiogiai susiję su gamyba ar kita ūkine veikla;

7.9.4. užsiimantiems naftos produktų, riebiųjų rūgščių metilo esterio (biodyzelino), etanolio ir kitų produktų, kurie naudojami kaip energijos išteklių, prekyba ir laikymu degalinėse, skirtose šiuos produktus priimti, laikyti ir parduoti galutiniam naudojimui, įskaitant degalines, kurios skirtos tik savo poreikiams;

7.9.5. gaminantiems, importuojantiems, naudojančioms, platinantiems polimerus ir chemines medžiagas, įrašytas į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 IV ir V priedus, kuriuose numatytos prievolės registruoti chemines medžiagas išimties.

8. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatyme, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme, Reglamente (EB) Nr. 1907/2006, 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančiame ir panaikinančiame direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančiame Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008).

II SKYRIUS

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ APSKAITOS REIKALAVIMAI

9. Fiziniai ar juridiniai asmenys turi turėti apskaitos dokumentus, patvirtinančius įsigytų, pagamintų, importuotų, patiektų rinkai, sunaudotų, eksportuotų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių kieki, saugos duomenų lapus ir, jei taikoma, kitą Tvarkos aprašo priede nurodytą informaciją.

10. Kai fizinis ar juridinis asmuo nėra cheminės medžiagos ar cheminio mišinio gamintojas, informacija apie cheminių medžiagų tapatybę, fizikines, chemines, toksikologines ir ekotoksikologines savybes, klasifikavimą ir ženklinimą jam perduodama saugos duomenų lapu arba gaunama iš cheminės medžiagos ar cheminio mišinio gamintojo ar tiekėjo kitu būdu, jei saugos duomenų lapo Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 nustatyta tvarka pateikti nebūtina.

11. Pareigūnams, įgaliotiems atlikti cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo priežiūrą, pareikalavus, Tvarkos aprašo 9 punkte nurodyti dokumentai ir informacija turi būti jiems pateikti.

12. Fiziniai ar juridiniai asmenys turi rengti cheminių medžiagų ir cheminių mišinių duomenų ir informacijos apskaitos suvestinę jam patogia forma (raštu ar elektronine forma) ir įrašyti Tvarkos aprašo 18.1–18.8 papunkčiuose nurodytus duomenis ir informaciją remdamiesi Tvarkos aprašo 9 punkte išvardintais dokumentais.

13. Fiziniai ar juridiniai asmenys, užsiimantys cheminių medžiagų – atskirų ar esančių cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – gamyba ir importu, duomenų ir informacijos apskaitos suvestinėje turi įrašyti Tvarkos aprašo 18.9 papunktyje nurodytus duomenis, jei cheminiame mišinyje ar gaminyje esanti cheminė medžiaga atitinka Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatytas sąlygas, kurioms esant būtina cheminę medžiagą registruoti arba apie ją pranešti Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 6 ir 7 straipsniuose nustatyta tvarka.

14. Už cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos organizavimą ir su apskaita susijusių dokumentų saugojimą atsako fizinio ar juridinio asmens vadovas ar jo įgaliotas atstovas.

15. Apskaitos dokumentai, patvirtinantys įsigytų, pagamintų, importuotų, patiektų rinkai, sunaudotų, eksportuotų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių kieki, saugomi fizinio ar juridinio asmens vadovo nustatyta tvarka, pagal Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme nustatytus dokumentų saugojimo terminus.

16. Saugos duomenų lapai, cheminių medžiagų ir cheminių mišinių duomenų ir informacijos apskaitos suvestinės, kiti dokumentai, nurodyti Tvarkos aprašo 9 punkte, saugomi nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 36 straipsnio ir Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 49 straipsnio nuostatų ir ne trumpiau kaip 10 metų, kai fiziniai ar juridiniai asmenys cheminę medžiagą ar cheminį mišinį paskutinį kartą įsigijo, pagamino, importavo, patiekė rinkai, eksportavo ar naudojo.

17. Fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie nėra cheminių medžiagų ir cheminių mišinių gamintojai ir importuotojai ir savo profesinėje veikloje naudoja galutiniam vartotojui skirtus cheminius mišinius forma, kokia jie tiekiami rinkai, duomenų ir apskaitos suvestinėje gali nenurodyti cheminio mišinio sudėties, jei fiziniai ar juridiniai asmenys prideda saugos duomenų lapų kopijas, kai suvestinė pildoma raštu, arba nuorodas į saugos duomenų lapus, jei suvestinė pildoma elektronine forma.

III SKYRIUS

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ DUOMENŲ IR INFORMACIJOS APSKAITOS SUVESTINĖ

18. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių duomenų ir informacijos apskaitos suvestinėje turi būti įrašyti šie duomenys:

18.1. fizinio ar juridinio asmens pavadinimas ir kontaktiniai duomenys;

18.2. atsakingo už cheminių medžiagų ir cheminių mišinių duomenų ir informacijos suvestinės tvarkymą asmens vardas, pavardė, pareigos. Jei duomenų ir informacijos suvestinė pildoma raštu, ją pasirašo atsakingas asmuo;

18.3. cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminio mišinio ar gaminio Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytais atvejais sudėtyje – pavadinimas pagal Tarptautinės teorinės ir taikomosios chemijos sąjungos (toliau – IUPAC) nomenklatūrą arba kitas tarptautinis cheminis pavadinimas;

18.4. cheminio mišinio pavadinimas arba prekinis pavadinimas;

18.5. cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminio mišinio ar gaminio Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytais atvejais sudėtyje – Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos registracijos numeris (toliau – CAS numeris), registracijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 numeris, jei suteiktas;

18.6. cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminio mišinio ar gaminio Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytais atvejais sudėtyje – ir cheminio mišinio kilmės šalis;

18.7. tiekėjo (-ų) pavadinimas (-ai);

18.8. įsigytas, pagamintas, importuotas, patiektas rinkai, sunaudotas, eksportuotas cheminės medžiagos ir cheminio mišinio kiekis tonomis per kalendorinius metus ir metinis likutis atskaitinių metų gruodžio 31 dieną;

18.9. pagamintas, importuotas cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminio mišinio ar gaminio Tvarkos aprašo 5 punkte nustatytais atvejais sudėtyje – kiekis tonomis per kalendorinius metus (pildo gamintojai ir importuotojai Tvarkos aprašo 13 punkte numatytais atvejais).

19. Jei fizinis ar juridinis asmuo tą pačią cheminę medžiagą įsigyja iš įvairių Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių, t. y. Islandijos, Lichtenšteino ir Norvegijos, nurodomas bendras cheminės medžiagos kiekis ir valstybės, iš kurių įsigytos cheminės medžiagos, išvardinamos. Neprivaloma nurodyti metinį cheminės medžiagos kiekį iš kiekvienos Europos ekonominei erdvei priklausančios valstybės atskirai.

20. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių duomenų ir informacijos apskaitos suvestinėje duomenys įrašomi, kai fizinis ar juridinis asmuo įsigyja, pagamina, importuoja, patiekia rinkai, sunaudoja, eksportuoja chemines medžiagas ir cheminius mišinius. Praėjusių kalendorinių metų duomenys į suvestinę turi būti įrašyti ne vėliau kaip iki vasario 1 d.

KITA INFORMACIJA, REIKALINGA CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ APSKAITAI

Kita Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos tvarkos aprašo 9 punkte nurodyta informacija, susijusi su cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaita, yra:

1. tiekėjo gavėjui pateikta informacija, leidžianti cheminės medžiagos ar cheminio mišinio naudotojui imtis būtinų priemonių žmonių sveikatai ir aplinkai apsaugoti bei saugai užtikrinti, kai saugos duomenų lapo 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančiu Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančiu Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006), nustatyta tvarka pateikti nebūtina;

2. gaminio, kurio sudėtyje yra į Kandidatinių autorizuotųjų cheminių medžiagų sąrašą, sudarytą pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnio 1 dalį, įrašyta cheminė medžiaga, kurios koncentracija viršija 0,1 % masės (masės %), gaminio tiekėjo pateikta informacija (bent cheminės medžiagos pavadinimas), siekiant užtikrinti saugų gaminio naudojimą;

3. pavojingomis 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančio ir panaikinančio direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 su visais pakeitimais, nustatyta tvarka klasifikuojamoms cheminėms medžiagoms ir cheminiams mišiniams – informacija apie klasifikaciją (pavojaus piktogramą, pavojingumo klasę ir kategoriją) ir ženklinimą (cheminės medžiagos ar cheminio mišinio pavadinimas, pavojaus piktogramą, pavojingumo klasę ir kategoriją, signalinis žodis, pavojingumo ir atsargumo frazės);

4. papildoma informacija ir duomenys, nei nurodyta saugos duomenų lape, apie cheminių medžiagų ir cheminių mišinių fizikines, chemines, toksikologines ir ekotoksikologines savybes;

5. informacija apie cheminę medžiagą arba cheminį mišinį:

5.1. cheminės medžiagos pavadinimas (pavadinimas(-ai) pagal Tarptautinės teorinės ir taikomosios chemijos sąjungos (toliau – IUPAC) nomenklatūrą arba kitas (-i) tarptautinis (-iai) cheminis (-iai) pavadinimas (-ai), kiti pavadinimai (įprastas pavadinimas, prekinis pavadinimas, santrumpa), pavojingų cheminių medžiagų, įrašytų į Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašą (toliau – EINECS) arba Europos naujų cheminių medžiagų sąrašo (toliau – ELINCS) numeris (jei yra), registracijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 numeris (jei yra), cheminių medžiagų santrumpų tarnybos suteiktas medžiagos registracijos numeris (toliau – CAS numeris) (jei yra);

5.2. cheminio mišinio prekinis arba kitoks pavadinimas, cheminio mišinio sudėtyje esančių cheminių medžiagų pavadinimas (-ai) (pagal IUPAC nomenklatūrą arba kitas (-i) tarptautinis (-iai) cheminis (-iai) pavadinimas (-ai)), tų cheminių medžiagų EINECS arba ELINCS numeris (jei yra), registracijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 numeris (jei yra), CAS numeris (jei yra);

5.3. cheminės medžiagos molekulinė formulė;

5.4. cheminės medžiagos sudėtis (grynumo laipsnis (%), priemaišos, pagrindinių (svarbiausių) priemaišų procentinė dalis (masė, %), priedų procentinė dalis (masė, %)) ar cheminio mišinio sudėtis (cheminio mišinio sudėtyje esančių cheminių medžiagų procentinės dalys (masė, %)).